

Izbaža vsak dan zjutraj razvo
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1⁰⁰, tanskoletne 2⁰⁰; me-
sečna naročnina Din 20⁰⁰, za tu-
jino 80⁰⁰. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-08.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 141

Ljubljana, torek, dne 23. junija 1931

Leto II.

Predsednik Hoover,

predsednik Zedinjenih držav, čigar predlog o moratoriju za vojne dolge in reparacije je vzbudil po vsem svetu velikansko pozornost.

G. Uzunović namestnik finančnega ministra

Beograd, 22. junija. AA. Ker je finančni minister Djurić v inozemstvu, je z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev na podlagi čl. 12. zakona o ureditvi vrhovne državne uprave postavljen za namestnika finančnega ministra Uzunović Nikola, minister brez listnice.

Premestitev poljskega poslanika

Beograd, 22. junija. AA. Poljski poslanik na našem dvoru Vaclav Babinski je premeščen v Haag. Na svoje novo mesto odpotuje konec t. m.

Brzjavka poljskih novinarjev

Beograd, 22. junija. AA. Ob odhodu iz Jugoslavije so poljski novinarji poslali predsedniku Jugoslovanskega novinarskega združenja dr. Franu Smodeju tole brzjavko:

Prosimo Vas, g. predsednik, da izvolite izreči tovarišem novinarjem vseh mest Jugoslavije, ki smo z njimi potovali, našo globoko hvalečnost za priskrbo gostoljubje in prekrasni sprejem. Naj živi jugoslovanski tisk! — Podpisani so: Gierzyński, Powicki in Schönberg.

Kongres jugoslovanskih mest

Sarajevo, 22. junija. AA. Kongres zveze mest kraljevine Jugoslavije je včeraj končal svoje delo. Predsedstvo je ostalo isto kakor lani. Včeraj so imeli udeleženci kongresa več tovariških gestankov in so si ogledali Sarajevo, Ilidže, izvir Bosne itd. Popoldne in zvečer so delegati zapustili Sarajevo.

Henderson poseti Pariz

London, 22. junija. AA. Novi položaj, ki je nastal zaradi ameriške ponudbe, daje posetu angleškega zunanjega ministra Hendersona v Parizu posebno važen pomen. Minister obišče prihodnji mesec Pariz, Henderson bo v Parizu 15. ali 16. julija in bo razpravljal tedaj s francosko vlado o raznih važnih vprašanjih. — Henderson bo odpotoval 16. julija zvečer v Berlin, kjer se bo sestal z ministrskim predsednikom Macdonaldom, ki bo posetil Brüninga in dr. Curtiusa.

Smrt predsednika Fallièresa

Pariz, 22. junija. AA. Davi je na svojem posestvu pri Agenu umrl bivši predsednik francoske republike Fallières. Za predsednika je bil od leta 1906 do 1913.

Pariz, 22. junija. AA. Predsednik francoske vlade Laval je poslal vdovi Fallièresa in njegovemu sinu sožalno brzjavko. Oba sta se mu ganjeno zahvalila.

Fallières se je rodil leta 1841. Kot mlad človek se je posvetil odvetništvu, toda kmalu se je vrnil v politiko in se boril kot pristaš Gambette. Od leta 1882 do 1892. je bil večkrat minister, in sicer za prosveto, za notranje posle in za pravosodje. Leta 1893. je bil nekaj časa tudi predsednik vlade. Leta 1899. je postal predsednik senata. V razdobju od 1906. do 1913. je bil predsednik francoske republike. Pod njegovo upravo je bila izvedena v Franciji ločitev cerkve od države. Odločno stališče je zavzel tudi v maroški krizi leta 1906. Do takrat je bil Fallières v politiki radikal, od maroške krize dalje pa je odkrito pristopil k nacionalističnim skupinam.

Uradi II. internacionale se presele v Berlin

Amsterdam, 22. junija. AA. Osrednji uradi mednarodne zveze delavskih organizacij se presele s prvim julijem v Berlin. Tako je sklenil zadnji mednarodni kongres delavskih organizacij.

Pomen ameriške akcije za pomoč Evropi

Predsednik Hoover za moratorij med vsemi državami - Nemčija je pričakovala daljši odlog - Povoljen sprejem Hooverjeve pobude v Franciji in Angliji

Washington, 22. junija. AA. Predsednik Hoover je dejal, da bodo morale tudi druge države dovoliti odgoditev medsebojnih dolgov, ker ima ameriški predlog namen omogočiti vsem državam, da se gospodarsko popravijo. Dasi predlog za enoletni moratorij ni v zvezi z omejitvijo oboroževanja, vendar ameriška vlada upa, da bodo države, ki so bile težko oškodovane v vojni, storile vse v zadovoljivo rešitev razorožitvenega vprašanja.

Predsednik Hoover, ki je trenutno na letovališču v Virginiji, je zelo zadovoljen s sprejemom, ki ga je doživel njegov predlog za moratorij v svetu.

Berlin, 22. junija. AA. Hooverjev predlog, naj se odgodijo plačila reparacij in medzavezniških dolgov za eno leto, je zbudil v tukajšnjih krogih veliko senzacijo, dasi ni izpolnil upanja časopisja, da bo predlagan dvoletni moratorij.

Poročajo z najvišjega mesta, da Nemčija pozdravlja Hooverovo sporočilo, ker ne daje samo upanja, da ji bo reparacijsko breme olajšano, temveč tudi dokazuje, da bodo Združene države intervenirale v svetovni krizi in tako tudi indirektno v reparacijskem vprašanju.

Politični krogi posebno poudarjajo dejstvo, da je ameriški predsednik pripravljen dovoliti enoletni moratorij pod pogo-

jem, da se zavezniki za ta čas odpovedo vsem nemškim reparacijskim plačilom.

Računajo, da bi Nemčija tako od 1. julija 1931 do 30. junija 1932 prihranila 1500 milijonov mark, ki bi jih porabila za ojačenje rezerv in konsolidacijo kratkoročnih kreditov.

O dogodkih, ki so dovedli do sedanje Hooverjeve izjave, poročajo, da je ameriški predsednik že svoječasnno obvestil nemškega poslanika o svoji akciji v reparacijskem vprašanju in ga zaprosil za mnenje nemške vlade. Poslanik je odgovoril, da bi Nemčija priskrbo pozdravila vsak tak korak. Istočasno je predsednik Hindenburg poslal Hooveru brzjavko, kjer je očrtal kritični položaj v Nemčiji.

Pariz, 22. junija. AA. Nepričakovani Hooverjev predlog, naj se proglasi enoletni moratorij, je napravil v tukajšnjih političnih in gospodarskih krogih silen vtis. Finančni minister Flandin je takoj sklical konferenco načelnikov ministrskih uradov, ki se bavijo z vprašanjem reparacij in s finančnim položajem v Nemčiji. Po seji je imel Flandin dolgotrajno konferenco z guvernerjem francoske državne banke.

»Matine« pravi, da je bil prvi vtis senzacionalnega ameriškega predloga ugoden. Vendar se Francija ne bo odpovedala plačila nemških neprenosljivih annuitet.

»Le Journal« meni, da bi odgoditev plačil s strani vseh držav privedla do revizije Youngovega načrta.

»Temps« pravi, da zna Hooverjev predlog imeti velik vpliv na mednarodni položaj, in meni, da pomenja Hooverova ponudba dalekosežno spremembo Youngovega načrta in veliko žrtve za zaveznike.

Pariz, 22. junija. AA. Merodajni krogi pozdravljajo Hooverjev predlog, naj se odgode vsa plačila za 1 leto. Poudarjajo pa, da se bo moral načrt moratorija spraviti v sklad z Youngovim načrtom in da bodo morale evropske države izmenjati o tem vprašanju svoja mnenja.

London, 22. junija. AA. Tukajšnji politični in gospodarski krogi splošno odobravajo Hooverjev predlog, naj se odgode za eno leto vsa plačila državnih dolgov in reparacij v davčnem letu, ki se prične s prvim julijem. Združene države pristajajo na to odgoditev pod pogojem, da store to tudi druge države-upnice. Trenutno se more pravilno oceniti dalekosežnost ameriškega predloga. Splošno pa menijo, da bo Hooverjev predlog zelo olajšal težko gospodarsko stanje v Nemčiji in tako omilil tudi svetovno gospodarsko krizo.

Davi so narasli na londonski borzi vsi vrednostni papirji.

Katastrofalen poraz bolgarske vlade

Sijajna volilna zmaga opozicijskega bloka po vsej državi - Ministrski predsednik Ljapčev ni bil izvoljen in bo odstopil - Opozicija bo razpolagala v novem sobranju z veliko večino - Izgredi in umori

Sofija, 22. junija. AA. Današnji listi poročajo, da je vlada propadla na volitvah, čeprav še ni točnih rezultatov. Po sliki, kakršna je bila včeraj ob 3. popoldne, računa »Utro« da dobi nacionalni blok (opozicija) 141 mandata, vlada pa 67. »Zarja« piše, da dobi narodni blok 147 mandata, vlada pa 65. V tem številu še niso všeti mandati državne centralne liste, po kateri se 44 mandata razdeli med posamezne stranke. »Utro« poroča, da je predsednik vlade Ljapčev propadel v Samokovu in da bo zato demisijsiral.

Sofija, 22. junija. AA. Čeprav še ni znan končni rezultat včerajšnjih parlamentarnih volitev, se vendar že zdaj lahko presodi, da bodo mandati razdeljeni takole: opozicijski blok 145 do 150, vladni blok 65 do 70, Petrička skupina 8, komunisti 7.

Ostale politične skupine, med njimi tudi socialisti in levčarski blok, ne dobe niti enega mandata, ker niti ena teh parlamentarnih skupin ni dosegla potrebnih 2% vsega oddanih glasov.

Potrebna je tudi še razdelitev 44 mandata centr. list, ki jih dobe stranke, katere imajo velik ostanek na sreskih listah. Teh 44 mandata se razdeli med vladni in opozicijski blok ter komuniste. Vladni blok jih dobi največ, ker ima največje ostanke.

Sofija, 22. junija. AA. Bolgarska agencija poroča, da je notranje ministrstvo objavilo rezultate volitev v Sofiji. Po uradnih podatkih dobi narodni blok (opozicija) v Sofiji 22.382 glasov, vlada pa 13.031, neodvisna delavska stranka 9659, ostale stranke pa so Sofiji dobile le neznatno število glasov.

Sofija, 22. junija. AA. Bolgarska agencija javlja: Vsi listi poročajo, da se je po proglasitvi volilnih rezultatov zbrala velika množica ljudstva pred stanovanjem Malinova in ga burno aklamirala. Malinov je imel kratak govor in se je ljudem zahvalil. Nato so manifestanti krenili pred klube ostalih strank narodnega bloka.

Sofija, 22. junija. AA. Bolgarska agencija poroča: Dve uri po proglasitvi volilnih rezultatov se je tu zgodil umor. Njega žrtev je neki neki Makedonec protogorovist Tomo Pavlov, ranjeno pa je tudi več oseb, ki so bile z njim. Ta umor ni v nikaki zvezi z volitvami.

Sofija, 22. junija. Včerajšnji dan volitev na Bolgarskem je potekel v miru. Šele pri objavi volilnih rezultatov je prišlo do spo-

padov med policijo in delavci. V Sofiji so streljali na obeh straneh, a se še ne ve, ali je kaj žrtev. V notranjosti dežele je prišlo na več krajih do incidentov. Podrobnosti še niso znane. Po neuradnih vesteh je vlada povsod izgubila na terenu.

Sofija, 22. junija. AA. Po dobljenih rezultatih parlamentarnih volitev, kolikor so bili znani do 13. ure in ki obsegajo vso državo razen 6 volilnih enot, je dobil vladni blok 372 tisoč glasov, opozicija pa 661 tisoč. Komunisti so dobili okoli 14.600 glasov.

Načrti nove avstrijske vlade

Buresch hoče najprej urediti proračun in sanirati »Kreditanstalt«

Dunaj, 22. junija. d. Danes dopoldne se je sestal prvi ministrski svet pod predsedstvom novega zveznega kancelarja dr. Burescha. Na seji so razpravljali najprej o splošnem položaju, potem pa so se posvetovali o vladni izjavi, s katero se bo vlada predstavila jutri narodnemu svetu. Zastopniki posameznih ministrstev so sporočili vsak stališče svojega resora. V pogovorih s časnikarji je izjavil dr. Buresch, da bo nova vlada napravila najprej red v prora-

čunu in končala sanacijsko akcijo za kreditni zavod. Iz pogovorov časnikarjev z novim finančnim ministrom dr. Redlichom je bilo v splošnem dobiti vtis, da bo novi minister sporne uradniške predloge opustil in da ne bo zahteval nobene žrtve v sil, predno ne izvede realnih varčevalnih ukrepov, med drugimi tudi v vojnem ministrstvu in v zvezni vojski.

Dunaj, 22. junija. d. Vesti, da bi bil berlinski zunanji urad med avstrijsko krizo posredoval v prid dr. Schobra, se odločno dementirajo.

Dunaj, 22. junija. d. Prejšnji zvezni kancelar dr. Ender se je danes poslovil od kancelarskega urada in odpotoval v Voralberg kjer prevzame zopet mesto deželnega glavarja.

Napredovanje

Beograd, 22. junija. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za gozdove in rudnike je s soglasjem predsednika ministrskega sveta povišan Viktor Svoboda, podgozdar I. razreda 8. skupine v Kranjski gori za podgozdarja I. razreda 7. skupine v Kranjski gori.

Tridneven dopust sodnim uradnikom

Beograd, 22. junija. AA. Ministrstvo za pravosodje je dovolilo potrebni dopust za tridnevno potovanje vsem svojim uradnikom in drugim namesčencem prvostopnih sodišč, ki bi se radi udeležili letošnjega četrtga jugoslovanskega kongresa treznosti dne 3. in 4. julija t. l. v Beogradu.

Dr. Buresch, novi avstrijski zvezni kancelar.

Predavanje o Jugoslaviji v Ameriki

Podrobnosti iz govora dr. Clyne-a, pomočnika ameriškega trgovinskega ministra — Bogastvo Jugoslavije in Amerika — Vzvišene aspiracije Nj. Vel. kralja glede bodočnosti Jugoslavije

Beograd, 22. junija. O. Kakor smo že javili, je imel dr. Clyne, pomočnik ministra za trgovino v Zedinjenih državah, na radu v Washingtonu zanimivo predavanje o Jugoslaviji, iz katerega prinašamo zaradi zanimivosti in važnosti še nekatere odstavke. Govoreč o početku o možnosti zunanje trgovine, je dejal dr. Clyne, da bi bili tisti, ki mislijo, da naš novi svet ima monopol za pionirstvo v »deželi možnosti«, nekoliko iznenadeni, če bi posetili kraljevino Jugoslavijo. To je balkanska država, katere narod je imel, bodite o tem prepričani, dolgo slikovito in čisto burno zgodovino do julija 1914, ko je avstrijska artiljerija z napadom na Beograd, sedanjo prestolico Jugoslavije, izstrelila prvi strel v svetovni vojni. Nikar niti trenutek ne mislite, da bi bila to ena od onih kraljevin, ki se nahajajo v malih okusnih vodičih — nikakor ne. Jugoslavija je večja kakor Indiana in večja kakor vsa Nova Anglija z New Yerseyem. Po obsegu je zelo velika in leži ob Jadranskem morju nasproti Italiji. To, kar nas posebno zadržuje, je njena izredna raznolikost, bogata morska obala, veliko število planin in plodnih dolin, velikanski gozdovi in mnogo rud. Če Amerikanci vsaj deloma pripomorejo k razvitju mnogih latentnih možnosti v Jugoslaviji, se bodo samo razbremenili svojega dolga; kajti člani jugoslovanske rase so igrali zelo važno vlogo v naši lastni deželi. Število tega plemena v Zedinjenih državah ameriških znaša, če štejemo sem tudi otroke, rojene od Amerikancev, preko 750.000.

Kulturni in znanstveni uspehi Jugoslovancev v Zedinjenih državah vzbujajo posebno pozornost. Omenimo naj samo Teslo in Pupina. Dalje naj omenimo kapetana Čukela, ki se je posebno odlikoval v ameriški vojski v Franciji v času svetovne vojne. Po vojni so postale simpatije med Ameriko in Jugoslavijo bolj tesne kakor so bile kdaj prej. V Beogradu je bila otvorena Carnegieva knjižnica. Rockefellerjeva ustanova je omogočila mnogim mladencem v Jugoslaviji, da odidejo na ameriške šole.

Ko sem bil v Evropi, sem imel čast sniti se s kraljem Aleksandrom. On je pravnik Karadjordja, ki je osvobodil velik del Srbije od otomanskega gospodstva leta 1907. On je mnogo časti vreden mlad človek, prijetne močne osebnosti in ima vzvišene aspiracije za bodočnost svoje države. Videl sem, da je izredno dobro obveščen o gospodarskih vprašanjih in da se zelo zanima za ameriške industrijske in poljedelske metode.

Zunanja trgovina kraljevine Jugoslavije je lani kljub težkim gospodarskim pogojem po svetu dosegla vsoto 253.000.000 dolarjev. Samo 4% jugoslovanskega uvoza pa odpade na Zedinjene države. Država je še vedno v prvi vrsti poljedelska, toda ona napreduje v raznolikosti, tako da postane kmalu gospodarsko ena od najrazvitejših balansiranih manjših držav na svetu, kajti ravnovesje je življenski činitelj in tajna gospodarskega blagostanja današnje dobe. Glavni izvozni predmeti iz Jugoslavije v preteklem letu kažejo očitno tisti položaj, ki

ga ekonomisti nazivajo pretežno ekstraktivno stanje njenih industrij in ki je tako tipično za ekonomsko nove države. Jugoslavija ima velikanske površine gozdov, ona ima železo, baker, cink, svinec, bromovo rudo itd. Jugoslavija tudi ni zanemarila svojega ugodnega položaja za zboljšanje pomorske trgovine, ki izhaja od njenega strateškega položaja na Jadranskem morju. Govornik omenja nato jugoslovanske pomorske proge in podčrtuje direktno zvezo z Južno Ameriko itd.

Finančno se Jugoslavija nahaja na zdravi osnovi. Zadnjih nekoliko let ima Jugoslavija uravnotežen proračun. Njena denarna enota dinar je kljub temu, da do sedaj ni bila formalno zakonito stabilizirana, kar pa se je v najzadnjem času zgodilo, ohranila stalno enak tečaj vsa zadnja leta.

Ne smemo prezreti še ene vrste jugoslovanskega prirodnega bogastva, t. j. njena privlačnost kot turistična dežela. V njej se lahko vidi mnogo več divje slikovitosti, nego je bila glavna odlika balkanske scenerije pred vojno. Bernard Shaw, ki je zelo kritično razpoložen potnik, je dejal, ko je pred dvema letoma prišel v Jugoslavijo, to-le: »Angleži, Irči, Američani in vsi prebivalci civiliziranih dežel, ki iščete odmora, prihajate v milijonih v Jugoslavijo. Z vami bodo ravnali kakor s kralji. Dežela vam nudi dovršeno klimo in dovršeno scenerijo vsake vrste, in vse zastoji. Ta narod je vse tisto, kar vi mislite o sebi, da ste, pa niste. Jugoslovanski prebivalci so gostoljubni in zelo privlačni. Vsako mesto je slika, vsada deklica je filmska zvezda. Pridite hitro, dokler ne čutijo, kakšni smo. To je predobro, da bi dolgo trajalo.« Seveda je treba razumeti duhovitega Shawa, ki ima živo fantazijo Irca. Kljub temu boste priznali, da podaja prav privlačno sliko.

Ko sem lani odšel v Beograd, sem nekaj vedel o napredku Jugoslavije po vojni, toda bil sem zadivljen, ko sem videl sedanje stanje jugoslovanske prestolice. V dobi 10 let se je prebivalstvo povečalo na skoro 300.000. Ti žive v okolici, ki je lepa in skoro popolnoma obnovljena od poškodb, ki jih je povzročilo topovsko bombardiranje med vojno. V vseh večjih mestih Jugoslavije vlada moderno kozmopolitično ozračje.

Jugoslavija obrača vedno bolj svoje oči na Zedinjene države. Njeni problemi so danes čudovito slični našim, kakor smo jih imeli v preteklosti. To velja posebno za razvoj industrije v tej državi, ki je bila vedno opira v glavnem na kmetijske proizvode. Narod te države se trudi, da prouči in da spozna naše izkušnje iz preteklosti. Zahvaljuje pa se tudi Ameriki za sodelovanje, ki mu jo lahko nudi za dograditev svojega naroda v bodočnosti. Jugoslovani jako cenijo dejstvo, da imamo mi visoko spoštovanje za njihov položaj. Oni vedo, da je interes, ki ga mi kažemo za njihove probleme, osnovan na načelu vzajemne pomoči brez zahrbljenih diplomatičnih motivov. Prepričan sem, da pol, po kateri gre Jugoslavija, vodi v smeri do vedno večje stabilnosti blagostanja.

Kongres jugoslovanskih zdravnikov

Beograd, 22. junija. AA. Izprememba dni in teme na glavni letni skupščini jugoslovanskega zdravniškega društva se bo vršila od 17. do 19. septembra 1931. Glavna tema: »Skrb za duševne bolezni in za duševno manjvredne«. Stanovska tema je: »Svobodni izbira zdravnika pri delavskem zavarovanju«. Referenti naj se čim prej obrnejo s svojimi temami na dr. R. Z. Lopasheviča, Stenjevca pri Zagrebu, ali pa na tajništvo kongresa, Beograd, poštni predal 310.

Zaključek zagrebskega procesa

Zagreb, 22. junija. (d). Danes ob 8. zjutraj se je nadaljevala glavna razprava proti Hraniloviću in tovarišem. Govoril je najprej branitelj obtoženega Buzika, dalje branitelj treh Kruhakov in nazadnje branitelj vseh treh Markulinov. Nato je predsednik vprašal zastopnika javne obtožbe, ali ima kaj povedati. Ko je ta zanikal, je dal predsednik besedo posameznim obtožencem. Od teh so govorili Gabriel Kruhakov, Marko Hranilović, Stefan Novčić in Herceg. Ob pol 11. je predsednik razglasil, da je razprava zaključena in da bo razsodba razglašena 30. junija t. l. ob 9. uri dopoldne.

Resolucija pekovskih pomočnikov

Beograd, 22. junija. I. Včeraj se je v polni dvorani Delavske zbornice vršil shod pekovskih pomočnikov, ki je sprejel resolucijo, v kateri zahteva, da se v pekarnah ukine nočno delo.

Z letalom brez motorja čez Rokavski preliv

Calais, 22. junija. AA. Avstrijski letalec Kronfeld, ki je ponoči z letalom brez motorja preletel Rokavski preliv, je dobil nagrado 1000 funtov sterlingov, ki jo je razpisal list »Daily Mail«.

Kronfeld se je dvignil z letalom brez motorja »Dunaj« 3000 m visoko na letališču Saint Ingelbert in pristal po 1 uri v Dovru. Po enournem počitku se je v Dovru dvignil 3000 metrov visoko in pristal po enournem poletu v Calaisu. Nemški pilot Krause, ki se je udeležil tekme za nagrado, je obstal zaradi silnih protivetrov na pol poti in se je moral po dveh brezuspešnih poskusih vrniti na letališče.

Mednarodni kongres za ribarstvo

Beograd, 22. junija. AA. O priliki velike kolonijalne razstave v Parizu bo zasedal tudi sedmi mednarodni kongres za ribarstvo, in sicer od 20. do 25. julija. Udeležbo se ga zastopniki vseh kulturnih držav. V imenu naše države pojde kot delegata na ta kongres dr. Živojin Gjurgjević in Siniša Stanković, univ. prof. v Beogradu. Na programu kongresa je cela vrsta pomembnih vprašanj, ki so važna tudi za našo državo. Tako se bo n. pr. razpravljalo tudi o pomorskem ribolovu in ribarski industriji ter o smotrenem izkoriščanju ribarstva v sladkih vodah itd.

Glavna skupščina trgovcev z živili

Beograd, 22. junija. AA. Društvo trgovcev z živežem in mešanim blagom ima svojo glavno skupščino 5. julija t. l. v Zagrebu.

Fašisti za Habsburgovce

Rim, 22. junija. n. »Revija Politica« prinaša dolg članek Fr. Coppola, ki ga je Mussolini nedavno imenoval za člana nove italijanske akademije. V članku je rečeno, da je oborožena moč držav zmagovalec edini pozitivni činitelj, ki onemogoča priključek Avstrije k Nemčiji, drugače bi kljub sklepom Društva narodov in kljub mednarodnemu sodišču v Haagu obe državi izvedli svoj načrt, t. j. združitev. Samo pritisk zmagovalec ovira, da se to ne izvrši. Dokler je še čas, je pa treba ustvariti solidno bazo, na kateri bi se rešili tega večnega pritiska oborožene sile. Treba je za Avstrijo najti neko drugo ureditev. Edina pripravna rešitev za to bi bila restavracija habsburške monarhije v mali Avstriji in v mali Madjarski, s čemer bi se vnovič ustvarila dvojna monarhija. Franc Cappolo je eden od najintimnejših sodelavcev Mussolinija. Podobno piše tudi drugo italijansko časopisje, ki deli Nemcem lekcije in pravi, da morajo Nemci imeti pred očmi dejstvo, da se v sredi Evrope ne more brez Italije ustvariti nobena zdrava politična in gospodarska kombinacija.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 22. junija. d. Že zopet toplejše, vendar pa ne popolnoma zanesljivo jasno vreme.

Veliko, uspelo zborovanje kmetske mladine

Občni zbor Zveze kmetskih fantov in deklet v Ljubljani - Uspešno prosvetno udejstvovanje kmetske mladine na vasi

Ljubljana, 21. junija.

Danes dopoldne se je vršil zelo uspešen občni zbor »Zveze kmetskih fantov in deklet«. Na občni zbor je prihitela naša kmetska mladina iz cele naše banovine; zastopniki društev kmetskih fantov in deklet so zastopali društva Dramlje, Sv. Jurij ob Ščavnici, Zapog, Skočjan, Krko pri Stični, Orlo vas, Medvode, Birčno vas, Trgovišče, Notranje gorice, Želimlje, Ribnica na Dol., Središče ob Dravi, Sv. Boštjenk pri Središču, Frankolovo, Sv. Jurij ob Taboru, Stranice pri Konjicah, Beričevo in celjski, novomeški in ljubljanski pododbor. Udeležilo se je obnega zboru tudi veliko uglednih oseb ter zastopnikov raznih ustanov. Ob pol 11. uri je otvoril občni zbor Zvezin predsednik Ivan Kronovšek iz Orle vasi v Savinjski dolini. V iskrenih besedah je pozdrvil vso veliko številno zbrano kmetsko mladino, imenoma pa gg. bivšega ministra Ivana Pucelja, dr. Rika Fuxa, zastopnika Sokola kraljevine Jugoslavije inž. F. Zupančiča, predsednika »Zveze svetnikov dr. Spiller-Muysa, urednika Milana Mravljeta, zastopnika akademskega kluba »Njiva« Alojza Gregoričiča, zastopnika Kmetijske biskovne zadruge Stanka Tomšiča, ravnatelja »Ekonomac« Sersaka in vladnega zastopnika dr. Mašera.

Nato je prečital tov. France Gerželj zapisnik zadnjega obnega zboru. Nato je govoril Zvezin poslevoedeči podpredsednik tov. Dolfo Schauer, ki je z zadovoljstvom ugotovil, da je Zveza v pretekli poslovni dobi izvršila mnoga plodna dela. Povdarjal je tudi, da smisel za kmetski pokret zelo raste ter da to jasno izpričuje dejstvo, ko se povsod ustanavljajo nova društva, v katerih zelo agilno deluje naša kmetska mladina. Zveza pa je skušala tudi vzgojiti dobrih prosvetnih pionirjev, ki bi vodili vse prosvetno delo na vasi; v ta namen je priredila dva jako lepo uspeša prosvetno organizatorična tečaja, na katerih je bilo okoli sto udeležencev iz vse Slovenije. Posebno pa je pri tej prosvetni nalogi podpiral Zvezo ban dr. Marušič, za kar mu Zveza dolguje tople zahvale. Zveza je sodelovala popolnoma prijateljsko tudi z drugimi prosvetnimi in kulturnimi organizacijami, predvsem s Kokolom, Zvezo kulturnih društev. V pretekli dobi je napravila Zveza velik korak naprej ter jasno zabrla svoje kulturno delo na vasi.

Za tem je poročal Zvezin tajnik tov. France Gerželj. Uvodoma je predlagal, da gre v teh dneh tročlanska deputacija Zveze k banu dr. Marušiču, da se mu zahvali za njegovo naklonenost ter ga prosi, naj razloži Nj. Vel. kralju v imenu Zveze kmetskih fantov in deklet izraze vdanosti in kmetsko-mladinske pozdrave. Vse Zvezino delovanje in stremenje je težilo za tem, da aktivizira ter usposobi kmetsko mladino za prosvetno delo na vasi, da najde primerno in odgovarjajočo zaposlitev blanstva, bodisi s prirejanjem različnih prosvetnih, gospodarskih, gospodinjinskih in strokovnih tečajev. Velika ovira pri delovanju pa je to, ker nimajo društva lastnega krova, pod katerim bi se vsa mladina zbirala. Da ni bil dosežen cilj v popolni meri, je pa krivo tudi dejstvo, da je primanjlovalo sodelavcev bodisi šolanih inteligentov ali pa kmetskih fantov in deklet nadarjenih s prirodno bistroumnostjo, sodelavcev, ki bi poznali resnične težnje naroda ter šli in opravljali ono naravnost misijonsko delo, ki je zaobseženo v tistem majhnem podrobnem delu, ki je prepotrebno za uspešno rast vsakega pokreta. Vendar pa se je v kratkem času zelo mnogo storilo, kar tudi izpričujejo oba tečaja Zveze ter mnoge kulturne prireditve vseh društev. Zveza šteje nad 35 društev s 1629 člani, vendar pa v tej številki še ni jasno prikazan ves pokret, zakaj po vseh naših vaseh so raztreseni kmetski fantje in dekleta, ki v smislu pokreta delujejo, ki pa niso še formalno organizirani. Najmočnejši društvi pa sta Središče ob Dravi in sv. Jurij ob Ščavnici, ki štejeta največ članov in članice ter sta priredili največ prosvetno-kulturnih prireditev.

Nato je podal namesto odsotnega blaginjaka tov. Junca blaginjsko poročilo tov. Jože Kramar, ki je povdarjal, da je bila ravno blaginjska tista največja ovira še uspešnejšega napredka. Na dne dohodke Zveze na more računati, pomaga si le s podporami, kajti članarina je tako majhna in neznatna, da ne pride v poštev.

V imenu revizorskega odbora Zveze je izjavil tov. Milan Mravlje, da je našel vse v najlepšem redu ter je nato predlagal odboru absolutorij s pohvalo. Ta absolutorij je občni zbor vzel z odobravanjem na znanje.

Po petminutnem odmoru so se vršile volitve ki izkazujejo, da se je odbor zelo pomagal ter je od njega pričakovati še večjih uspehov. V Glavni odbor so bili izvoljeni naslednji tovariši in tovarišice: Potočnik Franc, Frankolovo; Gomiček Gavro, Celje; Klinc Ladislav, Gorenje polje; Zorko Cvetko, Družinska vas—Bela cerkev; Peršina Jože, Toplice pri Nov. m.; Simenc Alojz, Beričevo; Blaž Jože, Tomačevje; Janhar Valentin, Medvode; Nemec Ivan, Slov. Konjice; Savora Ivan, Središče; Hočvar Alojz ml., Struge; Kramar Alojz, Želimlje; Hočvar Alojz Zapog; Alič Režika, Notranje gorice; Arhar, St. Vid nad Lj.; Fran Trček; ravnatelj, Ljubljana; ing. Tržan, Ruše; Ivan Peček, Ribnica na Dol. V izvršilni odbor pa: Ivan Kronovšek, predsednik, Orlo vas; dr. Maček Viktor, I. podpredsednik, Ljubljana; dr. Igor Rosina, II. podpredsednik, Maribor; France Gerželj, tajnik, Ljubljana; Stanko Deu, blaginjak, Ljubljana; odborniki: Josip Junc, Ljubljana; Jože Bradac, Ljubljana; France Kovič, Ljubljana; dr. Janže Novak, Ljubljana; Jenko Marjanca, Ljubljana; Mar. Pavel, Ljubljana; ing. Strajner, Ljubljana; Skrabar Stane, Ljubljana; Ivan Brecljin, Zg. Šiška; Anton Knez, Vič; Čudek Zoranka, Ljubljana; Albert Slavojub, Rače. Revizijski odbor: Jože Kramar, Ljubljana; Milan Mravlje, Ljubljana in Josu Čudek, Ljubljana.

Po volitvah so pozdravili zbrano kmetsko mladino posamezniki in zastopniki raznih gospodarskih in kulturnih ustanov. Prvi je pozdravil zborovalec bivši minister tov. Ivan Pucelj, ki je izjavil: Pozdravljam vas v svojem in imenu starejših generacij, ki gleda z veseljem in dopadanjem na vaše delo. Vi ste tisti, ki morate orati ledino, vendar pa od tega trdega dela

lahko pričakujete največ uspehov. Prej je bila vas pozabljena; da je tako, je bila tudi sama kriva, zakaj danes gre življenje tako, da je treba zastaviti komolce in dosti dela, da le ne odričemo. Znano so vam kraljeve besede, da je vas prva. Zavedajte se tega ter opravljajte svoje dolžnosti, zakaj, če se zavedate dolžnosti in jih tudi izpolnjujete, lahko tudi uživajte vse pravice, ki vam gredo. Vas ima pravice in dolžnosti. Dolžnosti so ji nalagali vsa leta, s pravici pa je bila bolj slaba. Ker so bile razmere take, stari pač niso imeli dovolj uspeha, vi jih boste pa imeli, ker greste na delo z mladeniškim ognjem. Kot je dejal vaš tovariš na misijonarski način morate zgrabiti za prosvetno delo v vasi z požrtvovalnostjo in ljubeznijo. In trda ledina, ki jo orjete, vam bo hvaležna za vaše delo.

Zborovalci so z odobravanjem in navdušenjem sprejeli pozdrave svojega tovariša min. Ivana Pucelja. Nato je pozdravil zborovalec inž. F. Zupančič. Navdušen je, ko vidi toliko zbrane mladine, ki se resno zanima za vsa pereča vprašanja. Posel o za vprašanja v gospodarstvu, ki zelo trpi vsled občutne krize. Mladina bo tista, ki bo prebila jeklen obroč, ki se stvarja ter našla predor na svetovni trg. Z združenimi močmi se da mnogo napraviti, z organizacijo v zadružništvu.

Dr. Riko Fux je pozdravil zbrane v imenu Sokola, s katerim prijateljsko in vzajemno sodeluje Zveza. Za njim pa je izjavil tov. dr. Janže Novak besede o Kmetijski Prosveti ter povdarjal potrebo starešinske organizacije Zveze. Povsod tam, kjer so društva kmetskih fantov in deklet, naj se ustanovi tudi starešinska organizacija »Kmetiska Prosveta«, ki naj roko v roki deluje z društvom za dosego ciljev kmetskega gibanja. Zbrati je treba vsa prirodna in vsa šolana inteligenca, ki je spoznala veliko in važno misijo kmetskega gibanja. Izrekel je tudi najtoplejšo zahvalo dosedanjemu podpredsedniku tov. Schauru za vse njegovo plodno delo, ki ga je opravljal skozi štiri leta v Zvezi. V iskrenih besedah pa je pozval tudi predsednika Iv. Kronovška ter novega podpredsednika tov. dr. Mačka, naj se z vsmo zavzameta za pokret kmetske mladine, kajti mnogo dela je odvisnega ravno od njiju.

Zatem so pozdravili zbrane še na lednji: Stanko Tomšič v imenu Kmetijske biskovne zadruge in tov. Alj. Gregorič v imenu akademskega kluba »Njiva«. Tov. predsednik se je vsem najtopleje zahvalil za izražene pozdrave.

Sledil je referat tov. dr. Mačka o Sokolstvu in Društvih kmetskih fantov in deklet, kjer je pokazal v sokolski četah odnosno sokolskem pokretu novega činitelja na polju prosvete v vasi. Povdarjal je predvsem, naj sodelujeta kmetsko-mladinski polter in Sokol v prijateljskih odnosih. Od navzočih, kakor tudi od zastopnika Sokola, je bila sprejeta nato naslednja resolucija:

Na obnem zboru Zveze kmetskih fantov in deklet dne 21. junija 1931. združena kmetska ml.: ina pozdravila v sokolskem pokretu na vasi novega prosvetnega činitelja, ker uvideva utemeljenost sokolskega pokreta v njegovih telesnih in duševnih vzgojnih nalogah in vzgoji državljanske zavesti.

Smatra pa, da sokolski pokret kot vsedrjavni in vsenarodni ne more izrpati tudi vseh tistih nalog, ki si jih je zadal naš pokret, stremeti izraziti po kulturni in gospodarski osamoslovljivosti ter duhovni samostojnosti kmetske po kmetski mladini.

Zato se bo naša organizacija ravnala tudi napram sokolski organizaciji, ki se na vasi širi po četah po preizkušenem načelu prijateljskega sodelovanja. V dolžnosti si bomo pa šteli, da bomo kot posamezniki vedno stali v ospredju sokolskega pokreta na vasi, ker bi sicer ne prišlo do veljave v samem pravilniku sokolske čete postavljeno načelo, da veljajo četa predvsem kmetu in njegovemu dvigu. Pozivamo tedaj naše fante, da zavzamejo v sokolstvu na vasi prve vrste, ker bodo sicer prirodno politisnjeni v ozadje, tako da bi četa izgubila svoj osnovni pomen.

Delo na vasi naj se torej med društvom in četo razdeli tako, da tvorita oba delovno celoto, odnosno delujeta vzporedno vsako posvečujoč posebno pažnjo svojstvenim nalogam.

O potrebnosti čim prijateljskega sodelovanja Sokolom in Društvih kmetskih fantov in deklet sta še govorila tov. dr. Novak in tov. R. Fux.

Nato pa je predsednik Iv. Kronovšek zaključil zelo uspešno zborovanje kmetske mladine ter predvsem pozival, naj se sleherni, ki se bo vrnil v svojo vas posveti vse svoje razpoložljive sile napredku vasi v kulturnem, gospodarskem in socialnem oziru, ker bomo le na tak način dosegli lepšo in boljšo bodočnost naš ga naroda.

Strahovita vročina na Madjarskem in v Ameriki

Budimpešta, 22. junija. n. Včeraj je bil najtoplejši dan letošnjega leta v Budimpešti in v Madjarski. Na splošno je bila temperatura 39 stopinj. Madjarski meteorologi trdijo, da že skoro sto let ni bilo meseca junija take vročine kakor letos. Zaradi vročine je bilo včeraj več požarov. Do sedaj se ve za pet velikih požarov, od katerih je bil največji v Kečkemetu, kjer je pogorel velik mlm. Škoda znaša 3.000.000 Din.

Newyork, 22. junija. I. V Ameriko je prišel zopet strašen vročinski val, ki traja že nekaj dni in zahteva vsak dan nove žrtve. Včeraj je kakih 100 ljudi umrlo zaradi vročine, od teh samo v Newyorku 20.

Podmornica »Nautilus« v Corku

London, 22. junija. AA. Davi je ameriška vojna ladja »Wyoming« privlekla Wilkonsov podmornik »Nautilus« v luko Cork.

Angleška podpora Avstriji

London, 22. junija. AA. Na današnji seji spodnje zbornice je zunanji minister Henderson izjavil, da vlada pozdravlja vest o predložitvi angleške Narodne banke Avstriji in upa, da bo to posojilo pomagalo Avstriji.

Sokolska nedelja

Impozanten nastop vojske in mornarice na zletu Sokolstva na Jadranu

V soboto in nedeljo so se vršili v okviru zleta Sokolstva na Jadranu zletni dnevi naše junajske vojske in mornarice. V Split so prispele jedinice iz področja IV. armijske oblasti v velikem številu. V soboto zjutraj so se pričele na zletišču tekme vojske in mornarice. Tekmovalo je 120 vojakov in 40 mornarjev. Prvi so tekmovali v prostih vajah, metu krogle in v skoku v daljino, drugi pa v metu krogle, plezanju po vrvi in v plavanju.

Uspehi tekem so bili prav lepi in so dosegli:

I. mesto Uroš Malović, redov 33. pešpolka 43'50 točk, dobil zlato uro, darilo ministra vojske in mornarice generala Stojanovića, **II. Obračad** Eglič, podnadrednik 26. pp. 37 točk, zlato uro, darilo komandanta armije generala Belića, **III. Miloš Kokanov**, kaplar-dijak, 27'50 točk, srebrno uro, darilo komandanta mornarice admiral Wickerhauserja, **IV. Miodrag Pavlović**, podnadrednik 32. pp. 26'50 točk, srebrni zletni znak, darilo sokolske župe Split.

Pri tekmah mornarjev je dosegel **I. mesto Rada Trbojević**, podnadrednik strojne stroke, 42'90 točk, zlato uro, darilo ministra vojske in mornarice, **II. mesto Ivan Bedina**, podnadrednik električne stroke, 39 točk, zlato uro, darilo armijske komandanta generala Belića, **III. Zdravko Majnik**, zrakoplovni podnadrednik 28'50 točk, srebrno uro, darilo admiral Wickerhauserja, **IV. Ljuba Filipović**, mornar II. razreda, 28. točk, srebrni zletni znak, darilo sokolske župe Split.

Tekme je vodil komandant 54. pešpolka polkovnik brat Petrović s sodelovanjem tehničnega odbora sokolske župe Split. Kot delegat ministra vojske je prisostvoval zletu brigadni general brat Stevan Knežević. Navzoč pa je bil pri vseh prireditvah tudi komandant IV. armije general Belić.

Povodom sokolsko-vojaških dni je izdala splitska mestna občina svečani proglas, ki je napravil najboljši utis med meščanstvom.

Višek manifestacij je bil dosežen v nedeljo dopoldne s slavnostno povorko in popoldansko javno telovadbo.

Cel Split je bil slavnostno razporejen, na vseh hišah in obali so bile razobešene državne zastave. Ob 6. zjutraj so se vršile na zletišču skušnje vojske in mornarice za popoldanski javni nastop, ki so trajale do 9. dopoldne. Kmalu po 9. uri je godba zaigrala koračnico in skozi splitske ulice se je pričela pomikati slavnostna povorka Sokolov, vojske in mornarice. Na čelu povorke je sviral splitska sokolska godba, za katero je korakalo starejšinstvo sokolske župe dalje članstvo sokolskih društev, za njimi mornarica in nato pehota. Povsod, koder se je pomikala povorka, je stal gost špalir občinstva, ki je burno in navdušeno pozdravljalo povorko. Neprestano so se čuli vzkliki Nj. Vel. kralju in Jugoslavi! V povorci je korakalo 250 mornarjev in 700 vojakov. Ko je povorka dospela na Francosko obalo, so se ovacije in manifestacije nadaljevale. Na slavnostni tribuni so bili komandant II. armijske oblasti general Belić, zastopnik ministra vojske in mornarice general Knežević, starosta sokolske župe Split dr. Bulić in predstavniki civilnih oblasti, pred katerimi se je vršil mimohod Sokolstva in vojske.

Popoldne se je vršila na zletišču javna telovadba, ki je obsegala 10 točk. Značilno je, da so pri javni telovadbi nastopali predvsem mladi regruti, ki so komaj dober mesec v vojaški službi. Vse vaje so izvedli zelo skladno in strumno, kakor da bi bili že dolgoletni telovadci. Za svoje uspehe so bili nagradjeni z velikim odobravanjem od tisočglave množice.

S tem je bil zaključen izredno uspešni predzletni dan zleta Sokolstva na Jadranu, nakar se pričnejo koncem tega tedna glavni zletni dnevi. Po dosedanjih prijavah se bo zleta na Vidov dan udeležilo nad 10.000 Sokolov iz cele države, velik pa bo tudi obisk sokolstva iz ostalih slovanskih držav. I. H.

Sokolska ideja se širi med naš narod

Ustanovitev sokolske čete v Lavrici

Najmlajše sokolsko društvo Ljubljana IV. zavečajo se velikega poslanstva dr. Tyrša širiti sokolsko idejo med naširski plasti naroda, je v nedeljo popoldne ob 15. ustanovilo novo sokolsko četo v Lavrici pri Ljubljani. Priprave za ustanovitev so se vršile že pred meseci, tako, da je v nedeljo že lahko vršil ustanovni občni zbor. V gostilni pri bratu Ogrinu se je zbralo veliko število navdušenih članov in članic k ustanovni skupščini. Zborovanej je vodil bodoči starosta sokolske čete brat Ogrin Ivan, ki je v lepih besedah pozdravil vse navzoče, zlasti zastopnika kr. banske uprave dr. Andrejka, podstarosta sokolske župe Ljubljana brata Milka Krapeža, starosta Sokola Ljubljana IV. brata Zebala in zastopnika štepanjskega Sokola brata Ropiča.

Starosta brat Ogrin je nato imenoval upravo nove sokolske čete, ki jo tvorijo starosta brat Ogrin Ivan, podstarosta brat Ivan Čepon, načelnik Marijan Simčič, podnačelnik Jože Antonič, načelnica sestra Zalka Črnogorčeva, podnačelnica sestra Mici Možinova, tajnik Ivan Peric, blagajnik Franc Dremelj, člani uprave: Josip Vodenik, Franc Legat, Ivan Zajc, namestnika brat Jože Boh, Martinec Franc, revizijski odbor: Zupan Franc, Glavič Anton in Simčič Alojzij.

Med vihnimi ovacijami je bila sprejeta in odposlana vdanostna brožavka starosti Saveza SKJ prestolonasledniku Petru, podstarosti bratu Ganglu in župnemu starosti br. dr. Pipenbacherju.

Zastopnik kr. banske uprave dr. Andrejka je nato v lepem in jedratem govoru pozdravil skupščino in pojasnil pomen sokolskih čet za moralni in fizični preporod našega naroda. V imenu sokolske župe je izrekel nekaj bodrilnih besed brat Krapež in v imenu štepanjskih Sokolov brat Ropič. Končno je govoril še prosvetar brat Kozina, zagotavljajoč, da bo mlada

sokolska četa gojila poleg telovadbe tudi prosveto, nakar je starosta brat Ogrin z zahvalo vsem udeležencem zaključil lepo uspešno ustanovno skupščino.

Nova sokolska četa ima že okrog 120 članov, pevski in tamburaški zbor. Mladi sokolski četli želimo čim lepšega in uspešnejšega razmaha. Zdravo!

Praznik sokolskega dela v Trbovljah

Da pokaže javnosti uspehe svojega požrtvovalnega dela v duhu neprekosljivega Tirševega vzgojnega sistema, je trboveljski Sokol priredil v nedeljo 21. t. m. z vsemi svojimi oddelki javno telovadbo popolnoma samostojno.

Kdor je poznal popreobratne razmere do zgodovinskega manifesta Nj. Vel. kralja v naši dolini, se danes čudi, da je mogel trboveljski Sokol doseči take presenetljive uspehe. Postavil si je ponosen sokolski dom v času, ko je bila iz tujine inspirirana antagonizma proti našemu narodnemu pokretu v naši dolini najboljše. Toda našli so se rodoljubi, ki so krepko moralno in gmočno podprli vso akcijo za zgradbo sokolske trdnjave v Trbovljah ter s tem požrtvovalnim borcem pomagali braniti jugoslovansko nacionalno in državno misel v rudarskih revirjih.

Nedeljski nastop vseh oddelkov trboveljskega Sokola, ki ga je otvoril ob 15. uri z vzklikom najvišjemu zaščitniku sokolstva Nj. Vel. kralju in starejšini prestolonasledniku Petru starešina br. Sušnik Mirko, je bil sijajno organiziran in strumno izveden. V vseh oddelkih je nastopilo preko 500 telovadcev. Množice gledalcev so zelo navdušile ljubke proste vaje dece, kjer so nastopali dečki kot kosci, drvarji, žagarji in sejalci, deklice pa kot marljive perice. Pa tudi nastop dece in naraščaja je bil izveden strumno in disciplinirano. Proste vaje članov in članic so vzbudile posebno pozornost, kajti izvedene so bile z dovršeno točnostjo v vseh gibih. Najbolj pa so gledalce zadivile vaje na orodju, ki jih je izvedla vzorna vrsta trboveljskega Sokola, ki si je že ponovno na sokolskih zletih priborila slavo trboveljskemu Sokolu.

Z nedeljskim nastopom je sokolska ideja med prebivalstvom rudarskega revirja silno pridobila, kajti vsak se je mogel na lastne oči uveriti, da stremi Sokolstvo za tem, da vzgoji svoji domovini državljane, fizično krepko in moralno zdrave, kajti telovadba krepi mladino telo in jekleni voljo k težkemu današnjemu življenju. Strnjena in slozna, kakor je nastopala na telovadbi, naj bo tudi v tegobah življenja, brat bratu, sestra sestri v pomoč — Trboveljski sokolski mladini »Zdravo!«

Društvene tekme marenberškega in vuzeniškega Sokola

V nedeljo, dne 14. t. m. je koroško sokolsko okrožje določilo tekmovalno zgoraj omenjenih društev, da preizkusi svoje moči, ter, potem najboljšje telovadce pošljejo na župne tekme v Maribor. Tekmovalo se je na letnem telovadšču Sokola v Vuzenici.

Pri tekmah se je videlo, da imata obe društvi, posebno med mlajšimi močmi, prav dober material, ki bo pod spretnim vodstvom dosegel je lepe uspehe. Rezultati so pokazali, da so se tekmovalci skrbno pripravili. Celotni uspeh najboljših telovadcev iz Marenberga je sledeči: 1. Kolšek Rado, 2. Zeleznik Riko, 3. Mravljak Ivan. Moški naraščaja: 1. Lešnik Vlado, 2. Konrad Mravljak. Posebno prvi je naravnost zadivil prisotne brate s svojo spretnostjo.

Najboljši tekmovalci je dosegel 44'20 točk, kar je za podediško društvo vsekakor lep uspeh, posebno, ker nimajo telovadci vsega orodja pri rokah. Seveda pa bi bili rezultati mnogo boljši, če bi lahko tekmovali ves dan, tako pa jim je bilo odmerjenih par uric kar je preveč naporno. Zato je marsikdo izgubil precej točk.

Da je začel tudi naš Sokol v telovadbi uspešno napredovati, je največja zasluga požrtvovalnega načelnika brata Ivana Mravljaka iz Vuhreda. Pri okrožnem zletu, ki se vrši v nedeljo 21. t. m. v Slovenjgradu, bo postavil naš Sokol svojo štafeto, na katero stavimo vsi precejšnje nade, ker so tekači dobro pripravljani. Vidi se, da se ljudje po naši dolini vsak dan bolj oklepajo sokolske ideje ter z navdušenjem motrijo pokret Sokola. Vi, bratje telovadci, pa le po poti, ki ste si jo začrtali! Zdravo!

25-letnica sokolskega društva v Krškem

Leta 1906 se je na pobudo nekaterih že takrat navdušenih Jugoslovancev in boriteljev za sokolsko idejo — v takrat še močno nemškutarskem Krškem ustanovilo sokolsko društvo, katero je naglo in plodno uspevalo. Med drugimi imajo največ zaslug za to bratje Rumpretovi, ki so bili in so še vedno velika opora krškega Sokola, kateri je praznoval danes svojo 25-letnico in proslavo razvitja novega sokolskega prapora.

Ze večeraj je vse mesto razobesilo zastave in vsa okna so bila kar najlepše okrašena z venci iz lipovega listja, cveticami, balončki in zastavicami.

Ob pol 9. uri je krenila gasilska godba s plamenicami po mestu pred stanovanje kumice gospe Romihove, kjer je zaigrala, nato je krenila po mestu pred pisarno staroste brata Borštnika in zopet tam zaigrala. Brat starosta se je v kratkih a jedratih besedah s pozivom na delo za sokolsko idejo, narod in kralja zahvalil za pozornost. Spreved je krenil nato po mestu, spremljan od številnega občinstva, katero je dalo z vzklikanjem Sokolu, domovini in kralju duška svojemu navdušenju in veselju spričo sokolskega praznika v Krškem.

Danes na vse zgodaj so bile ulice polne občinstva. Ob 9-30 smo sprejeli na kolodvoru Videm-Krško goste, nato pa se je vršilo razvitje novega sokolskega prapora, kateremu je kumovala gospa Romihova. Bila je že kumica prvega sokolskega praporja pred 25 leti. Nad vse ganljivo in navdušeno je bilo razvitje novega praporja in brat starosta je zopet naglašal po-

Ban dr. Marušič v krajih, kjer je pustošila toča

Najpotrebnejšim je na mestu izročil denarno pomoč

Ljubljana, 22. junija.

Včeraj se je g. ban dr. Marušič Drago v spremstvu osebnega tajnika odpeljal čez Gornji grad, kjer se jima je pridružil sreski načelnik Kandrič, v Mozirje in ostale kraje, ki so najbolj trpeli po zadnjih neurjih. Prebivalstvo Mozirja je bilo ob prihodu g. bana že polnoštevilno zbrano na trgu, da mu predloži svoje želje in prošnje. Ves trg je razobesil zastave. G. bana sta v Mozirju pozdravila župan trga Mozirja in župan okoliške občine. G. ban si je ogledal na licu mesta zaradi povodnji in trgu prizadeto škodo ter nato na občini sprejel deputacije trga. Sprejeta je bila tudi deputacija iz okoliške občine, kateri je toča uničila skoraj vse poljske pridelke. G. ban je izrekel prizadetemu prebivalstvu svoje iskreno sožalje, dal sreskemu načelniku potrebna navodila za ustanovitev pomožnega odbora ter tudi s svoje strani obljubil hudo prizadetemu prebivalstvu svojo pomoč.

Nato je nadaljeval pot v Celje, kjer sta se mu pridružila sreski načelnik Hubad in kmetijski referent inž. Dolinar. Iz Celja se je odpeljal v Smartno v Rožni dolini. V spremstvu župana si je ogledal na licu mesta škodo, ki je tem večja, ker je prizadeta vsa župnija. Tudi tukaj je g. ban dal potrebna navodila za pomoč. Po kosilu v Celju si je g. ban ogledal

škodo v občini Damlje, ki je bila po neurjih najbolj prizadeta. Še pol ure pred prihodom g. bana je ponovno nad občino divjala huda nevihta, ki je uničila še to, kar je pustilo zadnje neurje. V tej občini so uničeni vsi poljski pridelki, tako da se na njivah sploh več ne pozna, kaj je rastle. Uničeno je tudi sadno drevje, povodenj pa je poplavlila tudi vse travnike. Še po prihodu g. bana je na nekaterih krajih ležala toča 5 cm visoko. Vihar je odnašal opeko s streh ter celo prekučnil kozolec nekega posestnika. Ves kraj je nudi žalostno sliko opustošenja in je bilo prebivalstvo popolnoma zbegano, a zato tembolj hvaležno gospodu banu, da mu je s svojim prihodom vril novega poguma. S solzami v očeh se je obrnilo za pomoč g. banu, ki je tudi takoj na licu mesta najpotrebnejšim izročil za prvo silo denarno pomoč. V Damljah se je pridružil g. banu sreski načelnik v Šmarju pri Jelšah g. Kartin, s katerim je g. ban nato čez Ponikvo, kjer je tudi sprejel deputacijo prizadetih krajev, odpotoval proti Šmarju. V tem srezu si je ogledal predvsem hudo prizadeti kraj Močle v občini Šmarje okolica. Tudi tukaj ga je prebivalstvo sprejelo polno hvalečnosti za takojšnjo pomoč.

G. ban se je šele pozno zvečer vrnil v Ljubljano. (AA.)

men sokolstva in njegovih načel. Za njim je še govoril brat Zdošek, starosta iz Brežic, ki je tudi s krepkimi besedami očrtal pomen in delovanje sokolstva. Nato se je razvila mogočna povorka po mestu — na čelu ji 24 Sokolov na konjih in godba. Občinstva jih je z oken obspalo s cvetjem. Navdušenje je bilo veliko in prebivalstvo je mogočno manifestiralo za sokolstvo in za svoj sokolski praznik.

Vsa čast krškemu Sokolu, ki je ta jubilej tako lepo proslavil — ravno tako vsa čast in javna zahvala vsem prirediteljem — neumornim sokolskim delavcem za procvit sokolskega društva in duha.

Skupnemu delu za sokolsko idejo so se združili vsi stanoviti. Gospe v narodnih nošah so sprevedu dale še bolj svečano lice. G. Gliha je lepo pripravil jezdni odsek.

Ob 16. se je vršila na sejnišču javna telovadba dece, naraščaja in telovadcev, katere je nad vse lepo uspela. Pod večer je pa bila pod hladnimi orehi prisrčna zabava.

Slovesen sprejem češkoslovaških Sokolov v Mariboru

Maribor, 22. junija.

Danes ob 14-30 so s posebnim brzim vlakom prispeli na tukajšnji glavni kolodvor, ki je bil ves okrašen z jugoslovanskimi in češkoslovaškimi zastavami, češkoslovaški Sokoli, ki potujejo na zlet jadranskih sokolskih žup v Split. Prvi sprejem jim je naše sokolstvo priredilo v št. Ilju v Slovenskih Goricah, kamor sta jim šla naproti starosta mariborske sokolske župe dr. Kovačič in odposlanec splitske župe brat Skarič. Pri sprejemu na glavnem kolodvoru se je zbralo preko 1000 tukajšnjih članov, članic in naraščaja ter množično zastopstvo češkoslovaškega kluba in jugoslovanskih lig.

Oblast so zastopali okrajna glavarja dr. Ipavich in dr. Hacin, občinsko magistratni ravnatelj Kócher, narodno obrambo minister v pokojju dr. Kukovec itd. Dobrodošlico je češkoslovaškim bratom izrekel v imenu mariborske župe dr. Ljudevit Pivko. Zahvalil pa se je nadalje češke obec sokolske in vseslovanske sokolstva brat Agaton Heller. Ob prihodu in odhodu, ter ves čas postanka na kolodvoru je sviral vojaška godba narodne himne in pesmi. Mariborske članice in naraščajnice so goste obsule s cvetjem in jim nudile okrepčila. V celoti je dospelo okrog 500 članov in članic in naraščajnikov, ki potujejo najprj v Crikvenico, od tam na Plitvička jezera in v Dalmacijo, kjer se na Vidov dan udeležijo zleta jugoslovanskih sokolskih žup.

Neznan utopljenec z 10.000 dinarji

Nesreča ali samomor?

Kamnik, 21. junija.

V soboto zvečer je neki mladenič potegnil iz Bistrice pri betonskem mostu nasproti cerkve v Stranjah naplavljenno moško truplo. Potegnil ga je na levi breg in takoj obvestil o najdbi kamniško orožniško postajo. Dasi je bilo truplo najdeno ravno nasproti farne cerkve v Stranjah, so ga vendar odpeljali v mrtvašnico v Mekinjah, kar spada ves levi breg Bistrice do Stahovice pod mekinjsko farno.

Neznani utopljenec je nad 60 let star, precej močan, sivolas s kratko pristriženimi brkami. Obleden je bil v črno obleko, imel je črn klobuk in belo-modro delavsko srajco. Po vrhu obleke je nosil navaden delavski predpasnik modre barve, ki je bil videti še popolnoma nov. Utopljenec ni imel pri sebi nikakih dokumentov, iz katerih bi bila razvidna njegova identiteta, pač pa so našli pri njem listnico z blizu 10.000 dinarjev gotovine. Da bi bil postal žrtev kakega napada torej ni misliti; pa tudi niso opazili na njem nikakih znakov nasilja. Na glavi im sicer nekaj brazgotin, ki pa izvirajo najbrž iz poškodb, dobljenih pri padcu. Ni izključeno, da je pomotoma zabredel k Bistrici in padel v vodo, kjer je utonil. Voda ga je valila najbrž še nekaj časa naprej.

Orožništvo je takoj uvedlo akcijo, da ugotovi neznančevu identiteto, vendar do sedaj še ni imelo uspeha. Moža so opazili pred dvema dnevi v Stranjah v gostilni pri »Korlancu«, kjer je sedel z nekim možkim. Iz pogovora sklepajo, da je bil utopljenec prekupevalec z živino, zato je imel tudi toliko denarja s seboj. Proti svojemu tovarišu se je tudi izrazil, da ne misli dolgo živeti, češ da je že sit življenja. Z verjetnostjo se torej lahko domneva, da je izvršil samomor. Pokopali ga bodo v ponedeljek na mekinjskem pokopališču. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to javi kamniški orožniški postaji.

Ponočnjakova tragedija

Orožnikova krogla ga je zadela v trebuh

Nova mesto, 22. junija.

V Jakšetovo gostilno v Uršnih selih pri Dolenskih toplicah sta prišla v soboto zvečer po službenem poslu orožniški narednik Miloš Prenta in kaplar Matija Jere. Pregledovala stalojskim zakupnikom lovske karte in orožne liste. Med tem so prišli v gostilniško sobo 23-letni posestnikov sin Janez Klobučar, 28letni Vincenc Klobučar in cigan Macija Brajdčič in poklicali liter vina. Ker so bili fantje že pijani, jim je gostilničar odrekel postrežbo in jih pozval, naj gredo domov. Fantje pa niso hoteli slušati, zato sta jih orožnika postavila pred vrata. Jezni in užaljeni so se fantje poskrili za hišne vogale. Ko sta kmalu zatem prišla orožnika iz hiše, je pričelo nanju padati kamenje. Videti pa ni bilo nikogar. Narednik Prenta je za strah ustrelil v zrak in pozval nevidne napadalec k redu. Ko pa kamenje le ni pomenilo, je Prenta pomeril v pregibajočo senco, ki jo je opazil za kupom grmičja. Z vzklikom »oj-oj« je skočil zadeti mladenič še nekaj korakov naprej, nato pa se je zrušil. Bil je 23letni Janez Klobučar, ki je prej razgrajal po gostilni. Naložili so ga na samokolnico in odpeljali domov. Drugo jutro pa so ga prepeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kaudiji. Ker je imel prestreljen trebuh, mu niso mogli pomagati in je danes ob 2. popoldan podlegel ranam.

Hotelir Dobray se je smrtno ponesrečil

Murska Sobota, 21. junija.

V petek okrog pete ure se je bliskovito raznesla vest, da je v Ledavi utonil hotelir Dobray. Dobray se je peljal s konjem na svoje zemljišče v Majtineh. Pot ga je vodila čez potok Ledavo pri Budinskem mlinu. Ko je prišel čez most, je zavil s konjem v potok na položnem kraju, da napoji konja. Ko se je pa hotel v vodi obrniti, je zašel pregloboko in se je voz s konjem prevrnil radi močno izpodkopenega dna. Dobray se je pri tem še hudo udaril po glavi ter je po nekoliko zamahih izgubil pod vodo. Ker so se v bližini nahajali ljudje, so ga kmalu spravili na suho. Toda že tedaj ni kazal nobenega znaka življenja.

Takoj je neki kolestar oddirjal v štiri km oddaljeno Soboto, da obvesti svojce. Na kraj nesreče se je odpeljal z avtomobilom dr. Škričlec, ki pa je mogel ugotoviti le smrt. Tudi njegova žena in mnogi prijatelji so se podali z avtomobili na kraj nesreče. Konja, ki se ni mogel oprostiti in je utonil, ter voz radi globoke vode še dolgo po nesreči niso mogli najti.

Nesrečno preminuli Dobray Janez je bil lastnik hotela »Krona« in eden najpremožnejših ljudi v okolici. Soboški gospodarji so izgubili z njim svojega odličnega tovariša in prijatelja.

Murska Sobota

Smrtna kosa. Družino žand. majorja g. Bojica je zadela huda nesreča. Po kratki bolezni jim je umrla hčerka Mirica, stara komaj osem let. Tragična izguba edinke je vzbudila veliko sočutje. Priredili so ji krasen pogreb in grob so ji pokrili prijatelji s cvetjem. Naše sožalje!

Jz Dravske banovine

Priprave za izseljeniški kongres

Zveza organizacij izseljenikov pripravlja svečan sprejem našim rojakom-izselnikom iz Amerike, ki bodo prišli 26. t. m. na kongres v Jugoslavijo. Na Jesenicah jih bodo pozdravili zastopniki vseh izseljeniških organizacij v domovini in jeseniški delavsko društvo z godbo. Navzoči bodo tudi zastopniki oblasti, zlasti izseljeniških. Dne 26. t. m. zjutraj bodo ravnotako svečano sprejeli goste v Ljubljani. Isti dan zvečer pa v Zagrebu, tri dni pozneje pa v Beogradu.

Izseljeniški kongres se bo pričel v Ljubljani in se bo nadaljeval v Zagrebu. Zaključili ga pa bodo v Beogradu. Na kongresu bodo razpravljali o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo naših izseljenikov in domovine. Za ta vprašanja se zelo zanimajo tudi naši industriji, trgovci, kulturne ustanove itd. Zastopniki teh se bodo kongresa udeležili, da jim bo omogočeno dobiti tesnejše stike s predstavniki naših izseljenikov. Kongres se bo vršil v Ljubljani najbrže v Delavski zbornici, v Zagrebu v banski posvetovalnici, v Beogradu pa v občinski posvetovalnici.

d Naša društva predvsem pevska in narodno občinstvo vabimo, da se udeleži v nedeljo popoldne ob 15. uri odkritja spominskih plošč Davorinu Jenku in Ignaciju Boršniku v Cerkljah pri Kranju. Isti dan bo v šoli izredno zanimiva razstava cerkljanskega okraja in pa razstava, ki se bo nanašala na delo raznih veljakov, ki so doma v cerkljanski občini in ki so uživali prvi pouk na cerkljanski šoli. Šola praznuje namreč isti dan zemo slovesno 140 odnosno 120 letnico svojega obstoja. Kakor kažejo predpriprave in napovedana udeležba bo v nedeljo v Cerkljah pravi narodni tabor.

d Prošnje za sprejem v naše državljanstvo. Policijski komisar pri zagrebški policiji dr. Juraj Špiler je izdal knjigo »Uputa za sastavljanje molba za prijem u državljanstvo kraljevine Jugoslavije«. Te »Upute« vsebujejo vse, kar je potrebno vedeti pri sestavljanju prošnje za sprejem v naše državljanstvo. Knjiga stane 25 Din in se naroča pri dr. Juraju Špilerju, Zagreb, Petrinjska ulica 18.

d Tujina slavi našega umetnika. V clevelandskem dnevniku »Plan Dealer« je napisala kritičarka tega lista Grace V. Kelly daljši članek o grafiki, ki je zastopana na umetniški razstavi v clevelandskem umetniškem muzeju, in prihaaja do zaključka, da zavzame naš slikar Jakac prvo mesto. »Odlično mesto zavzame zlasti Jakčeva risba »Stranska ulica« kot svetel vzgled, kaj se da doseči s tako enostavnimi sredstvi.« V isti številki lista dne 7. t. m. je priobčena tudi reprodukcija Jakčevega pastela »Na griču«, ki ga je Jakac izvršil za časa svojega obiska v San Franciscu. O tem pastelu pravi odlična ameriška kritičarka, da je »najbolj živ vzgled grafične umetnosti, kar jih je na tekoči razstavi v clevelandskem umetniškem muzeju«.

d Tovarišu v spomin! Kot strela iz jasnega neba je udarila grozna novica med nas, da ni več med živimi Tebe, dragi Rudolf Valjavec, ki si bil naš tovariš — vodja našega odseka v Kamniku, ker si videl v nas enakovredne strokovno in s šolsko izobrazbo enakovredne prijatelje in druge, katerim ni bilo mar časa niti drugega, da dvignejo s Teboj vred sloves naših domačih kovinarskih delovodskih šol, da tako pokažemo tudi v domačih obratih in delavnicah, kjer je bil preje nenadomestljiv tujec, da imamo domače izvečane moči, katere so enakovredne tujim. Sedaj, prijatelj, je končano vse; zapustil si nas, odpadel kot odpade posušen list z drevesa; ne, to ni mogoče, ostal si naš, akoravno Te je usoda tako tragično iztrgala nam; nenadno si odšel, a spomin na Te nam ostane trajen. — Tajnik »OPEST«.

d V I. razred dekliške vadnice na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani bo vpisovanje v Torek, 30. junija od 9. do 11. ure. V septembru bo vpisovanja. Ravnateljstvo.

d Občni zbor Zveze denarnih in zavarovalnih zavodov. V soboto 20. t. m. je imela Zveza denarnih in zavarovalnih zavodov kraljevine Jugoslavije v Zagrebu svoj redni občni zbor. Na tem obnem zboru je bil izvoljen in upravni odbor te največje in najmočnejše organizacije denarnih zavodov tudi dr. Ivan Slokar, generalni predsednik društva bančnih zavodov v Ljubljani. Po obnem zboru se je vršila seja upravnega odbora, na kateri je bil dr. Slokar izvoljen za podpredsednika poleg Gjorgia Velislavljevića, generalnega ravnatelja Srpske banke v Zagrebu. Predsednik Zveze je dr. Branko Pilič generalni ravnatelj Prve hrvatske štedionice v Zagrebu. Izvolitev dr. Slokarja za podpredsednika te odlične organizacije je znamenje ugleda, ki ga živa ne samo v Dravski banovini, ampak tudi v Zagrebu. Njegova služba je, da se še stvarjajo enotni bančni pojgi, veljavni za območja društva bančnih zavodov v Dravski banovini, kakor tudi za področje Zveze v Zagrebu. To vprašanje je ogromnega pomena ne samo za bankarstvo, ampak tudi za celokupno narodno gospodarstvo, ker samo z enotnim sistemom bančnih kondicij, enotno ureditvijo obrestne mere, s strogo kontrolo in evidenco kreditov se more specijalno v naših težke gospodarske depresije doseči ozdravljenje in okrepitev gospodarstva. Vsi uvidni krogi ga bodo pri tem podpirali.

d Požar v Logu. Pri nedeljskem nalivu je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Čudna in ga upepelila. Živno razen enega vola so na srečo rešili. Posestnik trpi nad 100.000 Din škodo.

d Velik požar pri Gornji Radgoni. Pretekli petek je nastal požar v poslopju posestnika Ivana Spindlerja v Gornji Ščavnici. Pogorelo mu je gospodarsko poslopje z vsemi pridelki in stanovanjska hiša. Posestnik je bil zavarovan za majhno vsoto in trpi zato veliko škodo.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najtežje izvršitev. 398-1 d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 769,2, termometer 15,2, relativna vlaga 86%, smer vetra NE, oblačnost 10, dež (16,5). V Mariboru je kazal barometer 767,5, termometer 15,3, relativna vlaga 78%, smer vetra NW, oblačnost 6, dež (30,8 mm). Opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 28,8 (13,4), v Mariboru 23,6 (10,4), v Zagrebu (16,5), v Beogradu 35,2 (17,2), v Sarajevu (16,3), v Skoplju (16,2), v Kumboru 32,9 (20), v Splitu 32,8 (20,5), na Rabu 31,9 (19,3) in na Visu 32 (19,8). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Torek, 23. junija 1931, Truda. Pravoslavni: 10. junija, Timotej.

Nočno službo imajo danes lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinec na Rimski cesti.

■ Panait Istrati v Ljubljani. V nedeljo zjutraj so v Postojni pri reviziji potnih listov zavrnili znanega pisatelja Panait Istrati, ker je v seznamu protifašističnih pisateljev. Panait Istrati se je vrnil v Ljubljano, ki si jo je v nedeljo in včeraj temeljito ogledal. Nastanil se je v hotelu »Union« in sprejel tam tudi več svojih oboževalcev. Svoči je odpotoval preko Monakovega in Švice v Pariz.

■ Poljsko pevsko društvo »Echo«, ki je dospelo v nedeljo zvečer iz Zagreba v Ljubljano, so pozdravili na glavnem kolodvoru, kjer jim je bil prirejen priščen sprejem, predsednik Zveze slovenskih pevskih zborov dr. Švigelj, predsednik pevskega zbora Glasbene Matice Pečenko in za mestno občino magistratni nadsvetnik Govekar. Za pozdrave se je zahvalil podpredsednik društva G. Borowiejski, nakar je pevski zbor zapel poljsko pozdravno pesem »Haslo«. Peveci so si včeraj ogledali Ljubljano in se zelo pohvalno izrazili o njej.

■ Petje Poljakov v stolnici. Poljsko pevsko društvo »Echo« iz Krakovega bo danes ob 10. uri pelo v stolnici. Spremljal ga bo na orglah ravnatelj Premierl.

■ Pevski zbor Glasbene Matice. Danes in v četrtak ob 20. uri obvezna vaja mešanega zbora. Odbor.

■ Odbor »OPEST« pozivlja vse članstvo, da se po možnosti v čim večjem številu udeleži pogreba tragično preminulega tovariša Valjaveca Rudolfa, ki bo danes ob 18. uri v Kamniku.

■ Gospodinska šola »Mladica« priredil od 25. junija do 5. julija poseben tečaj s predavanji in praktičnimi poizkusi za pripravo zelenjadi in sadja po načelih najnovejših izkustev v prehrani. Vpisovanje v ta tečaj je v sredo 24. t. m. od 17. do 19. Prednost za sprejem imajo gospodinje, ki samostojno ajajo.

■ »MOTOH« KAVA DNEVNO SVEŽA!

■ Javna produkcija gojenecv drž. konservatorija bo drevi točno ob 20. uri v veliki Union-ski dvorani. Nastopi konservatorijski orkester.

■ Fotoaparate in potreščine, gramofone in plošče kupite le pri »Jugošport« A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva cesta 34. 1436

■ Oblike najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ Fotoaparate in potreščine, gramofone in plošče kupite le pri »Jugošport« A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva c. 34. 1436

■ Vpisovanje na državni meščanski šoli v Zgornji Šiški bo 29. junija t. l. od 9. do 12. ure popoldne v zdravniški sobi poleg glavnega vhoda. Učenci, ki se bodo vpisali v I. razred, naj prinesejo s seboj rojstni list in šolski izkaz.

■ Nesreče. V bolnišnico so pripeljali več ponesrečencev. 3-letna hčerka posestnika Slavka Jakopin iz Otavice, občina Cerkljica, se je poparila z vreli mlekomo po vsem životu. Njene opekline so nevarnega značaja. — 3-letno hčerko vpkojenega rudarja Veroniko Vrankarjevo iz Roj pri Moravčah, je popadel in ugriznil v glavo sosedov pes. — 28-letnega delavca Antona Urbanijo iz Sela pri Ihanu je sunil neznan napadalec z nožem v levo roko. — 25-letnega posestnikovega sina Leopolda Potokarja iz Velike Češnjice pri Litiji je udaril neki pretepač s kolom po levi nogi. — 22-letnega kolarskega pomočnika Frana Lečnika iz Brezij pri Dobrovi je udaril neki pretepač s kolom po glavi.

■ Otroci — napadalec na avto. Prokurist tovarne »Titan« v Kranju Branko Operman je prijavil policiji, da se je okoli 18. ure peljal z osebnim avtomobilom skozi Stožice proti Ljubljani in da je na Stožicah pred hišo št. 132 stalo več otrok, izmed katerih je neki 10—12-letni deček vrgel proti drvečemu avtomobilu precej velik kamen. Kamen ga k sreči ni poškobil, prav tako tudi ne avtomobil, temveč je priletel pod avto.

■ Desetletno deklico povelil. Elizabeta Hrbst, žena železniškega uslužbenca, stanujoča v Mostah, Zvezna ulica 23, je prijavila policiji, da je njeno 10-letno hčerko Drago, učenko V. razreda osnovne šole Lichtenurnovega zavoda, podelil na tla na Kodeljevem ob Ljubljani neznan kolesar in ji zadal več poškodb na glavi in po životu. Na kraju nesreče se je zbralo precej občinstva, izmed katerega pa ni nihče spoznal

kolesarja, ki je bil star do 30 let in se je takoj po nesreči hitro odpeljal.

■ Zopet dve kolesi ukradeni. Na Aleksandrovi cesti je bilo iz veže hiše št. 9 ukradeno Albinu Magistru, delovodji pri Marnu, kolo »Torpedo«, vredno 1200 Din. Z dvorišča gostilne Perles v Prešernovi ulici pa je bilo ukradeno kolo »Libah« pleskarju Francu Zoreu. Kolo je bilo vredno 1500 Din.

■ Kandelabersko svetilko podrl. Šofer tovornega avtomobila Vekoslav je ob 16:50 na vogalu Lingarjeve ulice in Pogačarjevega trga tako neprevidno obračal tovorni avtomobil, da je podrl kandelabersko plinsko svetilko in povzročil mestni plinarni 1700 Din škode.

■ Napad v Tovarniški ulici. Ko je šel ob 22:30 uri carinski služitelj Anton Pleško, stanujoč v Mostah v Ljubljanski ulici št. 3, iz Rožkarjeve gostilne skozi Tovarniško ulico proti domu, so ga napadli brez vsakega povoda zidarja B. in J. in delavec K. in ga začeli obmetavati s kamenjem. Dva kamna sta Pleška zadela, in sicer eden vrv glave, drugi pa zraven desnega očesa. Pleško se je nekaj časa branil, ker pa napadalc niso odnehali, je zbežal in se vrnil s stražnikom. Ko so ju napadalc zagledali, sta delavec K. in zidar B. vrgla proti njima še vsak po en kamen, nakar sta B. in tretji napadalec Z. pobegnili in se skrila v temi. Oba pa sta bila že čez pol ure prijeta v svojem stanovanju in privedena na stražnico. Prijet je bil tudi K., ki je s tovarišem B. takoj priznal dejanje, dočim je Z. trdovratno zanikal, da je metal kamneje.

Nevihita v Ljubljani in okolici

Ljubljana, 22. junija.

Po soparnem dopoldnevu je v nedeljo popoldne nastala v Ljubljani okoli 18. ure nevihta, ki je trajala nad 1 uro. Po 20. uri pa je začelo močno deževati in je deževalo skoro 2 uri. Zanimivo je, da v mestu ni padala toča, pač pa v okolici. Na Ježici so imeli silno nevihto z gromom in treskom. Toča, ki je padala, pa ni napravila škode.

Maribor

■ Prihod poljskih pevcev. Člani poljskega pevskega zbora »Echo« iz Krakova prispejo v Maribor danes z ljubljanskim brzim vlakom ob 15. uri popoldne. Pozivamo vse rodoljube, da se zberejo na glavnem kolodvoru k sprejemu.

■ Poljski koncert. Opozorjamo na nocojšnji koncert pevskega zbora »Echo Krakowski« v Narodnem gledališču!

■ Jubilejni zlet Mariborske Sokolske župe. Dne 28. in 29. t. m. bo v Mariboru velik jubilejni zlet Mariborske Sokolske župe. Dne 28. ob 15. uri bo nastop vojaštva, ob 20:30 telovadna akademija na prostoru poleg letnega telovadišča, dne 29. pa ob 10:30 povorka s telovadišča po mestu, ob 11:30 stik na Trgu svobode in razvitje župnega prapora po gospodu banu dr. Marušiču in ob 15. uri javna telovadba ter na to veselica na telovadišču in igrišču ISSK Maribor. Prijave za prenočišča sprejema do 26. t. m. Sokolska župa Maribor, Narodni dom.

■ Navodila dijakom za odhod na morje v Martinšče. V torek 30. t. m. odidejo naši dijaki na letovanje v Martinšče. Zbirališče ob 17. uri na glavnem kolodvoru, odhod ob 17:25. S seboj naj prinese vsak 64 Din za vožnjo tja in nazaj. Na letovanje pa naj vzame: dve rjuhi, blazinic, koe, ščetko za zobe, kozarec, par čevljev, telovadne hlačke, nekaj perila in eno obleko. Nadalje ne sme pozabiti na milo in brisačo! Kdor igra kak instrument, naj ga pones s seboj, prav tako bodo dobrodošle knjige, šah, in slične igre. Vse naj bo lepo spravljeno v nahrbtniku.

■ Pridobinski davčni zavezanci! Mestno načelstvo razglasi, da bodo seznanili o pridobinskih davčnih zavezancih in davčnih osnovah razgrnjeni na vpogled na mestnem načelstvu, vložnice, soba št. 6 od 23. do vključno 30. t. m. med 8. in 12. uro. Obenem se davčni zavezanci opozarjajo na seje davčnega odbora, ki bodo pri davčni upravi v Mariboru od 8. do 10. julija od 8. ure naprej. Razpravljalo se bo po vrstnem redu, ki je razviden v 4. razpredelku razgrajenih seznamov.

■ Sreski kmetijski odbor Maribor — levi breg. Uradni dnevi sreskega kmetijskega odbora za srez Maribor — levi breg se vrše vsako sredo od 9. do 11. ure v prostorih sreskega načelstva, soba št. 61, II. nadstropje. Ako pride na sredo kak praznik, potem ta dan odpade. Po teh uradnih dnevih bo navzok načelnik sreskega kmetijskega odbora g. Alojzij Schieker.

■ Kongres zveze jugoslovanskih srednješolcev. Od 2. do 5. julija bo v Mariboru XIII. kongres zveze jugoslovanskih srednješolcev.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

■ Sprememba posesti. Ivan in Terezija Schwarzl, gostilničarja in posestnika iz Eggenberga pri Grazu, sta kupila za 75.000 Din hišo Ane Jeseničnikove v Pristaniški ulici 2.

■ Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Srečko Bazovik, skladiščni delavec in Veronika Hajnc, tkalka; Janez Grašič, čevlar in Veronika Kodrič, tkalka; Alojzij Miklar, elektromonter in Antonija Majcen, posestniška hči; Andrej Miškot, sodni pripravnik in Marija Modrijan, hči uradnika; Ivan Lesjak, kmečki sin in Neža Zajc, posestniška hči ter Jakob Svržnjak, livar in Ivana Rojko, delavka. Bilo srečno!

■ Kap. V soboto zvečer je v Trubarjevi ulici zadela kap 71-letnega posestnika Jožefa Pivca od Sv. Jurija ob Pesnici. Rešilni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

■ Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Peter Geiger, zidar, 59 let; Marija Kožub, tkalka, 23 let; Konstantin Blasutti, brusar, 20 let; Leopold Mulec, železniški poduradnik, 38 let; Jurij Spreitz, poštni poduradnik, 70 let; Marija Kasehke, zasebnica, 71 let; Zofija Falnoga, hči delavca, 2 meseca; Marija Krešner, vdova po

ravnatelju. 67 let; Marija Stiper, šivilja, 23 let; Alojzij Kokol, delavec, 54 let star. Naj v miru počivajo!

■ Zabrana igralnih avtomatov. Politična oblast je te dni prepovedala vsako nadaljnjo uporabo igralnih avtomatov za denar v javnih lokalih. S tem je ustrezno številnim pritožbam, ker se je dogajalo, da so posamezni nesrečniki zaigrali po več tisoč dinarjev.

■ Umestna prepoved. Oblast je prepovedala šolski mladini prodajanje vsakršnih srečk, igralnih listkov itd.

m Pijte original »CHABESOC«.

■ Nesrečno dete. V soboto je neka Jožeta R. prinesla Rezi Kopsetovi v Gozdno ulico št. 50 šele 14 mesecev starega dečka in ga tam pustila, ker sta oba z možem brez posla in ga ne moreta več preživljati. Deček je sin neke Ane Vollmajerjeve, ki je zaposlena v Park-hotelu v Amsterdamu, oče pa je rudar na Westfalskem. Bilo bi želeli, da bi se otroka kdo usmilil in ga vzel za svojega.

■ Požar. V noči od torka na sredo je nenadoma pričelo goreti pri posestniku Jožetu Črnu v Vurberku. Pozvani gasilci so rešili samo govedo in perutnino, vse drugo je pogorelo do tal. Črno je bil zavarovan le za 17.000 Din in škoda znaša trikrat toliko. Ogenj je bil najbrže podtakužen in je tozadevno v teku obsejna preiskava.

■ Radi kvalitete in cene — samo »Karo« čevlje! 885

■ Poročena. Nek motociklist je v nedeljo povozil na Glavnem trgu 6-letnega posestniškega sinčka Franca Sikova. Otrok se je le lažje poškodoval. Istega dne popoldne je na Pobrežki cesti neki kolesar podrl na tla 23-letnega mehanika Hinka Čeriča in ga poškodoval na levem kolenu in laktu. Prvo pomoč mu je nudila rešilna postaja.

■ Nesramna predrznost. V petek popoldne je češkoslovaški Nemec P., zaposlen kot uradnik v neki tukajšnji tekstilni tovarni, sirovo nagnal natakarka v »Veliki kavarni«, ker ga je ogovoril slovensko. Obenem je zahteval pojasnilo od plačilnega natakarka, »kako si drzne poslati mu natakarka, ki ne zna nemško«. Kakor smo se informirali, je ta prepotentni gospod čisto navaden uradnik, kakršnih je pri nas vse polno na razpolo, zato bi bilo umestno, da bi se malo revidiralo njegovo dovoljenje za zaposlitev v naši državi.

■ Strel na ulici. V nedeljo ponoči sta se na Koroški cesti sprla in v pianosti razgrajala Ivan Z. in Anton C. Da bi na pretep opozoril stražnika, je plačilni natakark Anton C., ki je prišel slučajno mimo, potegnil samokres in ustrelil. Strel je prebudil vso okolico.

■ Roparski napad. V nedeljo okrog 2. ure zjutraj je neznanec z nožem v roki napadel upravitelja Franca Zmavca, ki se je vračal domov proti koncu Koroške ceste in zahteval od njega denar. K sreči pa se je napadeni roparja ubranil in ga nagnal.

Oblike moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOB LAHU, Maribor. 1182

■ Aretacije. V soboto ni bil v Mariboru nihče aeriran, v nedeljo pa so romali k »Grofu«: Julijana G. radi vlačuganja, Franc K. radi pretepa in razgrajanja in Mihael K. radi lahke telesne poškodbe.

■ Žepna tatvina. V nedeljo dopoldne je neznanec izmaknil na Glavnem trgu posestnici Mariji Zurko iz Radvanj 220 dinarjev in hranilno knjižico.

Celje

■ G. ban pride na Sokolski župni zlet v Celje. Na glavni zletni dan dne 29. junija pride v Celje g. ban dr. Drago Marušič in bo prisostvoval javni telovadbi na Glaziji.

■ Češki Sokoli na potu skozi Celje. Včeraj popoldan se je z zagrebškim brzovlakom peljalo skozi Celje 1500 češkoslovaških Sokolov, ki potujejo na sokolski zlet v Split. Dasi njih prihod ni bil javljen, se je na peronu zbralo lepo število občinstva, ki je drage brate pozdravljalo.

■ Kolonija Kola jugoslovanskih sester. Prva kolonija jugoslovanskih sester v Celju se je 14. t. m. odpeljala v Bakarac in je srečno dospela tja. Z »deco« se je peljalo tudi nekaj odraslih. Ker se je to pomlad zgradilo v Bakarcu kopališče, je v počitniški koloniji prav živahno. Ponovno se opozarja na to, da pobirajo članarino nepoklicane osebe. Nabiralec Kola je g. Butinar, ki ima člansko knjigo z žigom društva, v katero vpiše članice, znesek ter svoje ime. Vsako drugo osebo, ki bi se izdajala kot nabiralka, naj se jo zavrne in naznani oblastem.

■ V nedeljskem poročilu o višjem tečajnem izpitu na gimnaziji je pomotoma izostalo ime g. Antona Mastnaka, ki je tudi položil maturo.

■ Smrtna kosa. V mestni ubožnici je v nedeljo umrla ga. Bračič Rozalija, vdova po mizarškem mojstru, stara 75 let. — V javni bolnici sta 20. t. m. umrli 59-letni Kores Gaspar, posestnik iz Cermožiš ter 32-letni mali posestnik Grohar Mihael iz Arclina pri Voljniku, 21. t. m. pa 65-letna Ropotar Uršula, posestnica iz Medloga.

■ Avtobus v Logarsko dolino. Iz vrst celjskih planincev se sliši želja, da naj bi mestni avtobus sprejel prijave za vožnje v Logarsko dolino ob sobotah za osem nedelj skupaj. Na ta način bi bila udeležba večja in sigurneja. Če bi se ne odpeljalo iz Celja dovoljno število ljudi, bi pa sigurno med potom jih nekaj vstopilo. Končno pa bi se z avtobusom gotovo velika večina planincev vračala, ker odhaja šele ob 19. od Piskernika, dočim morajo sedaj že ob 14. oditi, če hočejo priti na vlak.

■ Borza dela v Celju išče 20 rudarjev, 10 hlapcev za govejo živino, 7 poljskih delavcev, 5 hlapcev h konjem, 4 tesače, 3 kolarje, po 2 klesarja, peka, pleskarja, po 1 majarja, pastirja, vrtnarja, pečarja, mizarja, kovača, ključavničarja, čevljarja, raznašalca kruha, 3 mizarске, 2 pekovski, po 1 karnoseškega, podobarskega, mehaniskega kovaškega vajenca, 25 kmetijskih dekel, 17 služkinj, 4 gostilniške služkinje, 3 natakarije, po 2 kmetijski gospodinj, poljski delavki, kuharici, po 1 likarico, šiviljo, hotelsko sobarico, hotelsko kuharico, varuško, sobarico, prodajalko, 3 šiviljske vajenke.